

KOROŠEC

Uredništvo in upravnništvo v Velikovecu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 16. aprila 1920.

Cene inseratom: enostopna petitrsta ali nje prostor
1 krono. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad
10 objav popust.

Slovenke in Slovenci, 16. t. m. vsi v Velikovec!

Folksverovci so se vrnili.

Lansko zimo je celovška vlada mnogo naših, sicer poštenih fantov in mož preslepila in celo prisilila, da so vstopili k folksverovcem in v „Heimwehkompanije“. Da je bilo med njimi tudi precej nemških in nemčurskih trapov, ki so se oglasili prostovoljno, je znano. Vsem tem usmiljenja vrednim ljudem je naš general Maister že lansko poletje odpustil, da so se vojskovali zoper našo armado in tako zakrivili strašno nesrečo, ki je zadela ubogo slovensko ljudstvo na Koroškem. Dovolil jim je, da se smejo vrniti domov. Celovška vlada jih pa ni pustila. Končno se jim je zdelo preneumno, da bi še dalje v Avstriji trape lovili, in so začeli uhajati čez demarkačijsko črto. Sedaj šele je celovška banda dovolila, da smejo „begunci“ domov. Prej pa jih je naučila, kako naj tukaj agitirajo za staro vlačugo, ki se ji pravi Avstrija. Kar je poštenih fantov in mož, se teh satanskih nauk niso oprijeli; barabam bomo pa že gobce zamašili!

Precej folksverovcev se je vrnilo na velikonočno soboto. Govorili smo nekaterimi izmed njih. Pripovedovali so nam, kako slabo se jim je tam godilo, da jim je žal, ker so se dali zapeljati itd.!

In kaj bo z onimi nekdanjimi folksverovci, ki imajo kako veliko tatvino, rop ali pa celo umor na svoji vesti? Odgovor je kratek: proti vsem tem, morajo sodišča in druge pristojne oblasti nastopati po postavi.

Taki so!

Zapisnik, spisan dne 8. julija 1919 po izpovedbi g. Janeza Gradišnik, delavca v Srednjih Trušnjah. Predmet: Telesna poškodba od strani nemških vojakov. G. Janez Gradišnik, pozvan, da izpove resnico, izpove sledeče: Dne 16. januarja t. l. so me v Šmartnu aretirali nemški vojaki. Peljali so me v Srednje Trušnje v gostilno pri „Wirtu“, kjer so me neusmiljeno pretepali. Položili so mi na glavo železno bojno čelado ter so bili po njej s puškinimi

kopiti, tako da sem bil ves krvav. Onesvestil sem se popolnoma in sem padel na tla. Za malo časa so vprašali: „Ali je ta slovenska svinja že hin?“ Ko sem se zavedel, so mi zvezali roke z žico na hrbet in tako sem ležal v sobi celo noč na tleh. Vsled močnega vezanja sem imel roke še dva dni otekle. Drugi dan so me odpeljali v Št. Vid in od tam v Celovec, kjer sem bil 32 dni v zaporu. V zaporu sem dobival jesti samo repico, vsled česar sem tako oslabil, da še 10 dni po zaporu nisem mogel delati. Za oskrbeti pa sem imel 72 let staro mater in dveletnega otroka. Mati je morala v moji odsotnosti beračiti pri dobrih sosedih, da je mogla otroka in sebe preživeti. Zaprt pa sem bil popolnoma po nedolžnem, ker mi niso mogli dokazati ničesar.

Prečital in podpisal: Gradišnik J. I. r.
Poročnik Josip Reichmann, I. r.
zapisnikar.

Koroške železnice.

Par mesecev nas še loči od dneva, ko bo slovenska Koroška končno prideljena Jugoslaviji. Ko se bo to zgodilo, bomo morali tudi misliti, da dobimo dobro železniško zvezo z ostalo državo, pa tudi dobro zvezo med velikovskim in borovelskim okrajem pod Dravo. Jugoslavija bo pred vsem potrebovala koroških rudnin in industrijskih pridelkov, Koroška pa jugoslovanskega žita in živine.

Železnica, ki pride v prvi vrsti v poštev, je tista, ki bo vezala Koroško, in sicer velikovski okraj naravnost z Ljubljano. V tem so strokovnjaki že edini. Železnica naj gre iz Ljubljane na Kamnik (ta proga je že dolgo gotova), iz Kamnika v Gornji grad v Savinjski dolini, tam se bo napravila kratka zvezna proga z železnico Celje — Dravograd. Potem pojde železnica po Savinjski dolini navzgor v Solčavo in od tam skozi predor v Železno Kaplo. Proga Železna Kapla — Sinča vas se bo razširila in podaljšala čez Dravo v Velikovec, od tukaj pa ali na Mostič ali pa preko Grebinja v Labodsko dolino. Iz Mlklavčevega se bo odcepila druga proga preko Apač v Borovlje.

To bi bile poglavitne proge. Koliko dobička bodo prinesle Korošcem, bo vsak sam razvidel. Stara Avstrija nam je obljubovala to progo desetletja, ostala je pa vendar samo na papirju. Nemška Avstrija bi je ne mogla izpeljati niti v stoletjih, ker nima denarja. Zgradila je bo v najkrajšem času mlada Jugoslavija, ker ta železnica ni samo gospodarskega pomena, ampak bo tudi v vojaškem oziru potrebna. Ko bi se namreč Nemcem kedaj zljubilo sitnariti na naši severni meji, bi mi lahko v enem samem dnevu postavili po tej železnici na severno fronto toliko vojaštva, da bi Nemci sfrčali s Koroškega, prej ko bi se prav zavedli.

Bog daj norcem pamet!

V 1. številki „Korošca“ od dne 19. julija 1919. leta beremo debelo tiskani stavek: „Korošec“ ne pozna nobene stranke. Naš list je bil nadstrankarski, je še sedaj in mora takšen tudi ostati. Najboljši dokaz, da se doslej še ni izneveril temu svojemu načelu, je to, ker je raznim političnim prenapetnežem trn v peti. Nekateri mu očitajo, da je klerikalen, drugi zopet, da je liberalen; in so celo ljudje, ki mu očitajo, da je nemčurski. Poudarjamo še enkrat, da je edini naš namen vzbujati in krepiti narodno in državljansko zavest ter — kolikor je v naši moči — pospeševati kulturni in gospodarski napredek koroških Slovencev. Vsem onim pa, ki se ne strinjajo s tem, kličemo iz globočine srca: „Bog daj norcem pamet!“

Gospodarstvo.

Zamenjava bankovcev.

Zamenjava bankovcev po 100 K se je končala s 15. aprilom. Bankovci po 50 in 20 K se bodo zamenjavali še do 15. maja. V prometu ostanejo po tem dnevu samo še kronski bankovci po 10, 2 in 1 K.

Koliko premogo producira Jugoslavija.

V Jugoslaviji se izkoplje na leto 300 milijonov meterskih centov premoga.

Trgovska zveza z Avstrijo.

Naša država bo sklenila z Avstrijo novo trgovsko zvezo.

Izdajanje propustnic.

Propustnice za prekoračenje demarkacijske črte izdajata odslej okrajno glavarstvo v Velikovcu in okraj. glav. v Borovljah. Prošnje je vlagati na pristojni občinski urad; tam se izvedo tudi natančnejša določila glede prepustnic.

Sodišča proti verižnikom.

Proti verižnikom se bodo ustanovila posebna sodišča.

Prekop od Donave do Soluna.

Naša vlada se bavi z načrtom prekopa, ki bo vezal Donavo z morjem. Dolg bi bil 600 km, pristanišč bi bilo 65.

Prepovedan izvoz kronsko-dinarskih bankovcev.

Finančni minister je prepovedal izvoz naših novih bankovcev. Kogar se dobi, da bi hotel spravljati naš novi denar čez mejo, bo kaznovan kot tihotapec, denar se mu bo pa odvzel.

V Ameriki štrajka
en milijon železničarjev.

Podjuna.

Velikovec. Begunci so doživeli v Nemški-Avstriji slabe čase, nemško prebivalstvo za njih položaj ni imelo smisla ter jim je brezobzirno praznilo žepa. Poznamo vrnivšega se, uglednega Velikovčana, ki se je izrazil: „Das Vorgehen der Gurktaler den Flüchtlingen gegenüber werden wir uns merken“. Op. uredništva. Je že prepozno, žepi so že prazni!

Želinje pri Velikovcu. (Agrarna reforma in grajščak v Zgor. Trušnjah.) Agrarna reforma je zadela tudi grad Zgornje Trušnje, posest Emila Kühnela, katera meri okrog 400 ha. Tukaj je bilo pa res potrebno. Grajščak je največji stiskač in ljudski oderuh daleč na okoli. Zato tudi ne more dobiti zadosti delavcev. In tako mu je lansko leto ostalo veliko otave zunaj v kopicah in tudi repe in veliko krompirja na njivah. Dočim torej grajščaku zmrzuje živčevje na polju, mora ubogo ljudstvo, ki ga je tukaj posebno veliko, trpeti občutno pomanjkanje. Da se posebno delavskim družinam vsaj nekoliko olajša življenje, je oddal državni nadzornik g. Burnik del njiv in travnikov na drobno v najem. Zavladalo je veliko veselje, kajti posestvo grofa Christalnigga in ono na Trušnjah se je razdelilo na več ko trideset družin. Grajščaku pa to kar ne gre v glavo. Ko je že bilo oddano vse, je ukazal voziti gnoj na njivo (okrog 25 vozov) in raztrositi. No, s pomočjo trena so najemniki že večinoma zorali in grajščak je vrhu jeze še ob gnoj. Sedaj trebi po travnikih, da bi s tem pokazal, da ne bodo ostali najemnikom. Tudi govori in hujška, da bodo prišli že drugi gospodje. Ker grajščak ni sem pristojen in ker tako hujška zoper našo upravo, bi bilo najbolje narediti z njim na „kratko“, to je, pognati ga čez mejo. Prusjaki nam ne bodo več komandirali.

Želinje. Na Belo nedeljo zjutraj ob petih je začel Jože iz Striholč streljati z mežnarji, da je marsikdo že mislil, da prihajajo „folksverovci“. Pa so prišli, prav zares so prišli, k maši na Želinje, potem pa skupno z drugimi občani pred cerkev na ljudski shod. Skoraj cela občina se je zbrala, da sliši resnico o stanju pri nas in v Nemški Avstriji. G. nadučitelj Žnidaršič je iz Kramerjevega balkona, ki je bil lepo okrašen, otvoril shod ter nepobito dokazal, kako se lažejo od Nemcev plačani hujškači. Razložil nam je pa tudi razmere v domači občini. Za njim je govoril kinetijsko strokovni učitelj, Korošec — Rožan, g. Wernik o živinoreji in gospodarstvu sploh. Videlo se je, da je strokovnjak. Med predavanjem o živinoreji pa je prišel g. Möderndorfer iz Malega Šent Vida z velikim kupom nemških časopisov. Mislili smo že, da bo agitiral za Nemce; ko je pa prišel na balkon, je pa le nepobito in očito dokazal, da čaka v Nemški Avstriji kmeta gospodarska smrt, za delavca tam ni življenja. Edini Judje tam še lahko izhajajo, pa še ti se vedno pritožujejo v svojih časopisih. Avstrijci so se nam končno že začeli smiliti, ko je govornik čital razne članke iz nemško-avstrijskih časopisov. V Celovcu tako vpijejo, kako industrijo ima Avstrija, na Dunaju in v Gradcu pa pravijo, da nimajo ne sirovin (Rohstoffe) ne premoga. Mi bomo rajši verjeli, kar pišejo z Dunaja in iz Gradca, ne pa, kar piše celovška „Lausmannschaft“. Nato je g. Štut zaključil shod, opominjajoč ljudstvo, naj se ne pusti slepiti od nemčurških hujškačev, ampak naj pri plebiscitu misli na današnji shod in Möderndorferjeve „cajtnge“.

Da je bila stvar bolj popolna, so imele tudi dečle in žene shod. Govorila sta gđc. Weber iz Malega Šent Vida in g. Hren.

Tudi naših malih nismo pozabili. Po shodu so šli otroci v šolo, kjer so se, razdelile obleke, da so se videli veselja se žareči obrazi naših malih.

Srčna hvala vsem, ki so pripomogli, da je shod tako krasno uspel. Zahvaljujemo se pa tudi ženskemu društvu za darila našim otrokom.

Ruda. Za Malgajev spomenik je daroval g. Titus Müller iz Šmartna pri Rudi 40 kron. Srčna hvala!

Libeliče. G. Josip Pajtlar, nadučitelj v Ponkvi pri Žalcu, je dne 11. aprila ustrelil v libeliških gerah prvega, prav lepega divjega petelina v tej sezoni. Ta je 39. v njegovem življenju. Lepo število!

Libeliče. Tuk. grajščak g. Simon Feldbacher je daroval za občinske reveže občine Libeliče 10.000 K. Hvala!

Vobre. Žensko društvo v Vobrah se zahvaljuje v imenu obdarovanih otrok Zvezi ženskih društev na Koroškem za obleko in obutev.

Vobre. G. Pavlica je daroval za Dijaški dom 40 K in za Malgajev spomenik 20 K. Hvala!

Vodovnica nad Št. Štefanom. Folksverovec Oparjen p. d. Krupčev, v občini Globasnica je ukradel tukajšnjemu uglednemu posestniku p. d. Harihu 20.000 K vrednega konja. Orožništvo ga je zasačilo ter mu konja odvzelo. Pobalin, ki je v najboljših letih, bi lahko delal in se tako pošteno preživil, a zdaj

je v Nemški Avstriji zaprt. Tako daleč pride človek, ki postane nezvest svoji domovini. Najprej postane nemškutar, potem pa ropar in tat. Sram vas bodi vse, ki se pajdašite s takšnimi barabami! Imamo trdno voljo, pa tudi železno roko, da s takimi lumpi ob glasovanju pošteno pometemo.

Rinkole. Dan sv. Marka dne 25. aprila se bo letos izvanredno slovesno obhajal. Ker je ta dan ravno nedelja, pridejo procesije iz treh župnij. Ob tej priliki se bo vršil tudi velik ljudski shod. Prideta dva govornika. Popoldne se priredi krasna veseloigra „Začarane gosli“. Šmihelsko pevsko društvo „Gorotan“, pod vodstvom g. Štanglna sodeluje v cerkvi in na shodu. Za jedila in pijačo, konje in vozove bo preskrbljeno. Kdor ni zadržan, naj pride ta dan v Rinkole!

Galicija. Čujte in strmite, ljudje božji, naš denar je za nič! Za nič, vam pravim! Nikar mi ne majajte z glavo, da ni res! Verjemite ali ne verjemete, za nič je pa je „fertik“! Saj tako je rekel naš velemodri in veleučeni gospod Jezernik in — njegovo ime naj bo česčeno! Ja, ta naš Jezernik, ta nam še kaj pametnega „pogrunta“! Čudno, da se celovski „kšeftsmani“ še vedno tako pulijo za naš denar, ko ga še vilštanski živinski mešetar in „kšeftsman“ nič ne obraja. Sicer pa že vemo, kje ga škornjica žuli. Tiste nemške cote, ki jih Jezernik tišči v svojih „haržatih“ in ki jim v Nemški Avstriji pravijo „denar“ — tiste cote ga menda sedaj tako jezijo in pečejo, ker ve, da bodo kmalu izgubile vso veljavo. Da si svojo onemoglo jezo malo potolaži, je začel trobiti v svet take neumnosti, ki jih še sam kljub svoji zaplankani pameti ne verjame. Jezi ga pa tudi to, da mu naše oblasti ne pustijo delati umazanega kšefta s „šmugljanjem“ konjev in živil čez mejo v blaženi avstrijski „raj“. Zaplenili so mu že enega konja in več sto kil žita. To pa menda „boli“ — kaj ne, gospod Jezernik? Sicer pa nam take njegove „bolečine“ niso nič mar. Svetujemo mu le, naj bo lepo tih in miren, drugače ga bodo začele trgati še hujše bolečine po njegovi nemškutarski butici. Dovolj smo do sedaj prizanašali, od sedaj naprej ne prizanašamo več! Verstanden, Herr „Jesernig“?

Grebini. Naša občina je tako srečna, da ima v svoji sredi tudi par nemčurjev. Šteje si jih lahko v čast, ker so to najbolj pridni in najbolj pametni ljudje na svetu. Tako vsaj mislijo sami, mi jim ne bomo nasprotovali. Da bodo pa ljudje po svetu vedeli, koliko pameti in dobrote je nakopičene pri nas v Grebinju, bomo v prihodnji številki „Korošca“ začeli objavljati njihova imena.

Financarji so prišli na sled večji bandi „šmuglerjev“. Zagovarjati se bodo morali v Ljubljani. Marsikateri tisočak bo romal iz žepa. Pač hočejo menda tudi dokazati, da so bolj pametni ko ljubljanska vlada!

Naša društva lepo delujejo. Žensko društvo šteje že čez 100 članic, kmetijska podružnica čez 70 članov, samih zavednih kmetov. Koncem junija nas bo pa tudi že čez 100. Ustanovili si bomo še konsumno društvo. Imamo tudi dobro knjižnico in Nar. čitalnico.

Tukaj smo čisto na meji, zato tudi vemo, kako je na oni strani demarkacijske črte. Kar stane pri nas 5 K, velja v Nemški Avstriji 15 ali pa še več kron. Zato nas bo pa prav malo tako pametnih, da bi glasovali za Avstrijo.

Grebinj. Kaka nasilstva se gode našim „Nemcem“, ki venomer tako vpijejo, nam pove sledeča storija: V Plaznikovi gostilni sedijo veseli nemški bratci in se milo pritožujejo, da jih ne pustimo tja v blaženo Avstrijo, kjer je vsega dovolj. Pri nas pa vsega manjka, in še tega, kar lahko kupijo, ne morejo spraviti nemoteno na ono stran, da bi tam prodali za tako dober „papir“, kakor je na nasprotni strani. To jih tako jezi, da za zahvalo obljubljajo, da bodo pogrnili naše knete kar vse od kraja s „plavimi fleki“ s posestev. Na njihovo mesto bodo prišli pa trdi Nemci z Dunaja in bodo zasedli našo rodovitno Koroško.

Kaj ne, tega si želite, vse ponemčiti in to „proketo bindišarsko špraho“ spraviti iz sveta? Pa ne bo šlo! Vam je že odklenkalo.

Oblasti pa pozivljamo, da energično nastopajo proti takim hujšakcem, ki groze nemoteno našim ljudem, in proti folkverovcem, ki vpijejo kakor paglavci, ako se jih prime za kazni za ušesa. Ja, ja, težko je življenje za te ljudi, ki so navajeni, da je bil Nemec gospod, a vsak drugi mu mora služiti. Seveda, lepo je bilo, pa časi so minuli!

Kazaze. Smrtna kosa je začela neizprosno žeti. Pretekli mesec smo pokopali Sumahovo Zefo iz Humč. Takoj nato je umrl po kratki bolezni naš Ogradnik iz Metlove, ki je bil zvest naročnik „Korošca“, obče priljubljen in naroden človek. Znano Neuwirtovo Uršo smo spremili k zadnjemu počitku na velikonočno nedeljo; danes pa oznanja farni zvon smrt naše nepozabne Bricove Terezije. Bodi vsem skupaj lahka slovenska koroška zemljica!

Rož.

Št. Janž v Rožu. Tuk. krajevni odbor Nar. sveta je zadnje dni pred Veliko nočjo izvedel poskusno glasovanje ter dosegel 80%. Od jesenskega poskusa smo napredovali za 10%. Vendar se je še nekaj oseb vpisalo za „Deutschösterreich“. Kaj jih neki vleče tja preko meje? Zakaj se pa ne izselijo v blaženo Avstrijo, če jim tako ugaja? Rade volje jim damo konje in vozove brezplačno na razpolago. Le žal, da nihče noče oditi, ker jim preveč diši naš kruh. Je pač le dobro, sedeti pri polni skledi in šinfati na red in mir. Posebno lahko pa se šinfata, če kdo dobi pri občini ubožne karte in karte za sladkor, (kaj ne, Beti, in še kdo drugi v Svetni vasi?). Opaža se pa tudi, da gre naša občina nemčurjem na roko.

Svetna vas v Rožu. Prišla je Velika noč in vsak pošten kristjan je obudil svoj kes. Radovedni smo le, če so ga obudili tudi naši občinski zastopniki? Vsak gospodar gleda in skrbi za svojo družino, da ji preskrbi, kar le more, in to prav hitro. Gospodariti mora tudi sam, ukazovati in odločati tudi sam, ne pa cela družina ali celo drugi. Tega bi bilo treba tudi za našo občino. Dobro

bi bilo, če bi se o občinskih zadevah posvetoval ves odbor, ne pa, da bi odločevali o važnih rečeh samo nekateri. Dolgo in dolgo se ne skliče seja, in kadar se enkrat skliče, jih polovica ne ve, o čem se bo razpravljalo. Dobro bi bilo, da se močje že prej malo pomenijo in presodijo stvari ter poiščejo dokaze in drugo. Potem se bi gotovo ne zgodilo, da bi pri svojih sklepih prezirali naše slovenske ljudi, nemčurje pa podpirali bolj ko je prav in treba. Naj si le malo pogledajo razdelitev sladkornih izkaznic. Potem naj se pa prehranjevalni odbor potrka na prsi: Kako delimo ubožne karte! Ali je takšno delovanje koristno naši stvari? No, naš občinski odbor je še ostanek stare Avstrije, zato se kuje v njem še vedno po starem. Menda hoče uvesti zopet Stürgkovo vlado! Zato se pa tudi ne zmeni za župana in njegove besede. Občina pa že javno zahteva, da se odstrani to slabo gospodarstvo. Začnimo!

Iz Roža. Moral sem po opravih v Borovlje. Ker se pa naši vlaki držijo le voznega reda, sem jo mahnil kar peš, dasi je pot precej dolga. Blizu Borovelj me ves zasopel dohiteli mladenič K. F. Poznam ga že precej časa. „No, kam pa tako hitro?“ ga vprašam. Začel mi je pripovedovati, da se je odzval pozivu k orožnikom. Vesel sem bil, ko mi je začel praviti, koliko naših mladeničev se je odzvalo prostovoljno. Videl sem, da je zavladal nov duh med našo nadebudno mladino.

Pa vendar je tudi s to zgodbo zvezana žalostna resnica, tem večja, če se pomisli, s kakšnim navdušenjem se je odzval vabilu ravno moj sopotnik in kakšen avstrijski birokratizem vlada še po naših občinskih uradih. Gre za eno najbolj zavednih občin v boroveljskem okraju. In vendar mu ravno v tej občini niso hoteli napraviti potrdila, da ga poznajo, oziroma, da tam stanuje, dasi ravno služi že okrog 15 let let v oni vasi. Izgovarjali so se, da ni pristojen v to občino.

S tem je dosegla dotična občina rekord. Mogoče se najde še človek, ki bo v Celovcu predlagal, da se ji podeli zaslužni križec za nemško propagando.

Hodiše. Izobraževalno društvo „Zvezda“ je dne 11. t. m. priredilo na Otoku pri Pirkerju narodno igro „Divji lovec“. Igra je izpadla izvrstno. Vloge so bile izborno razdeljene in vsak igralec je bil na svojem mestu. Posebno sta se odlikovala Majda in Janez v svojih zelo težkih vlogah. Želeti bi bilo, da nas „Zvezda“ zopet kmalu razveseli z drugo narodno igro, ki bo gotovo še sijajnejše izpadla. Sploh moram reči, da je društvo „Zvezda“ najboljši in najbolj izvežbano na Koroškem, bodisi v dramatikah, bodisi v petju.

Hodiše. Plešerska republika je obhajala letošnjo Veliko noč na poseben način. Nemškutarji so dne 5. t. m. tam praznovali Staudacherjevo vstajenje iz dolgotrajne molčečnosti. Gospod Staudacher, Vaše svetohlinstvo Vam prav nič ne pomaga! Ali ste res že pozabili, kaj ste obljubili črno na belem pod Svojo častno besedo? Izprašajte si malo Svojo vest, kolikokrat ste že prelomili častno besedo. Ali Vam ni bila še udeležba pri pogrebi prijetna prilika za

udrihanje po Jugoslaviji? Ali Vam je postalo res tako dolgčas po Vaših starih prijateljih, da ste morali sklicati nemčurski shod na Plešerko? Če niste imeli slabega namena, zakaj ste pa potem šli po ovinkih? Kaj vas je vendar potem vleklo na Plešerko? Kaj ne, šlo je Vam samo za Blažev žegen, za Svetijevo žegnano, za Nestijev smeh in za Lisjakove neslane šale? Se res ne izplača, g. Staudacher! Ostanite rajši doma na Otoku, drugače se Vam zna kaj neprijetnega pripetiti!

Iz drugih krajev naše države.

Francoski konzul v Ljubljani umrl. Prvi francoski konzul za Ljubljano je umrl dne 6. t. m. Pogreb je bil dne 8. t. m.

Guštanj. S svojim bavbavom sem zmešal glave nekaterim tukajšnjim nemčurjem. Napovedan mi je boj na žive in mrtve. Hvala Bogu, da sem neviden za druge, vsega veden in vse videč pa zase. Vem tudi, da je tukaj neka gospa, ki sliši na ime Sykora. Ta sirota trpi želodčne bolečine. Ima menda v želodcu vse guštanske Jugoslovane. Da bi se vsaj deloma iznebila teh bolečin, spušča iz dna želodca čudne glasove. Enkrat sem jo slišal, da je izvrgla sledeče glasove: Vsak dan je dražje v Jugoslaviji, kmalu bomo hodili zavoljo te „preklete“ Jugoslavije vsi nagi. Pri bruhanju teh „prekletih“ Jugoslovanov pa obrača tako žalostno oči proti Celovcu in Dunaju, da sem se je usmilil ter jo hotel ovekovečiti v „Korošcu“. Guštanj je precej okužen od neke čudne bolezni. Znanstveniki jo imenujejo hujskarija. Ne vem, če ima naš gospod zdravnik kako zdravilo proti tej bolezni. Če ne, se moramo obrniti na okrajno glavarstvo, da nam pošlje zdravnika, ki bo hladil tem bolnikom vroče butice.

Začel sem pometati malo po naši dolini. Pometal pa bom toliko časa kar od kraja vse smeti, da bo vsa Mežiška dolina čista take golazni.

Po širnem svetu.

Velika nesreča v Šleziji.

Dne 9. aprila je v rovu Gastlengu nastala velika eksplozija. Pri tem je bilo 28 ljudi ubitih, 10 težko ranjenih.

Pomanjkanje v Reki. Na Reki vlada veliko pomanjkanje živil. Ljudstvo je popolnoma obupano. Pričakuje se, da D'Annunzio s svojimi razbojniki kmalu zapusti mesto.

Nemška Avstrija.

Ljudsko zborovanje v Celovcu.

Dne 11. t. m. se je vršilo v Celovcu ljudsko zborovanje, ki je imelo namen pobijati razpoloženje („štimmung“) prebivalstva v coni B za Jugoslavijo. Da niso celovski zapeljivci s tem shodom ničesar dosegli, je razvidno iz poročila, ki ga je nam poslal naš zaupnik iz cone B. Zaradi pomanjkanja prostora priobčimo to poročilo v prihodnji številki.

Delavci napadli vlak. V Friedburgu so napadli in ustavili oboroženi delavci osebni vlak ter vzeli popotnikom ves živež, ki so ga imeli s seboj.

Pismo z Dunaja. Dunajčanka, Nemka, piše svojim sorodnikom v Rožu:

„Wir haben die bösen Wintertage, Gott sei Dank, hinter uns. Der Frühling in seiner Herrlichkeit zeigt sich uns armen Wienern, hoffnungsfreudiger soll man in die Welt blicken aber wir haben doch die größte Not erst zu erwarten. Die Lebensmittelversorgung der Stadt Wien wird immer unsicherer. Die Schleichhandelspreise sind unerschwinglich“. Potem našteva cene posameznim živilom: svinjsko meso 150—160 K, cukar 260 K (Rohzucker), olje 180 K, goveje meso na karte 120 K, konjsko meso brez kart 116 K, bela moka 60 K, krušna moka 40—45 K, hlebec kruha 100 K. Piše, da je zvedela od dobro poučene strani, da se bo plebiscit na Koroškem že zopet zavlekel. Nemci menda delajo še na vse kriplje, da bi zmagali vsaj v Celovcu, pa merodajni krogi, ki poznajo razmere, so že tudi tam obupali.

(Pismo leži v našem uredništvu vsakomur na razpolago.)

Politične novice.

Naš parlament.

Začasno narodno predstavništvo bo sklicano za 19. april. Najprej bodo izvolili novega predsednika.

Vrednost lir in frankov silno pada.

Iz Švice poročajo, da je začela vrednost francoskega in laškega denarja silno padati.

Ministrski svet.

Dne 12. t. m. je bil važen ministrski svet. Seje bi se imel udeležiti tudi predsednik mirovne delegacije Pašič, pa je bil zadržan vsled bolezni. Naš zastopnik na mirovni konferenci Radovič je podal poročilo o stanju jadranskega in reškega vprašanja.

Beograd za Reko.

Dne 12. t. m. popoldne je imela Jugoslovanska Matica sestanek, kjer se je sklenilo, da se bo v nedeljo, dne 18. aprila vršilo v Beogradu veliko zborovanje za Reko. Na tem shodu bodo govorili zastopniki vseh političnih strank. Zanimanje za shod je tukaj zelo veliko in se pričakuje, da bo ves Beograd edinstveno nastopil za jugoslovensko Reko. — Tudi iz notranjosti Srbije prihajajo vesti, da se delajo velike priprave za shode po vseh mestih in večjih krajih, kjer bo vsa dežela složno nastopila za naše Primorje in Reko.

Listnica uredništva.

G. prof. dr. R. v P.: Prejeli prepozno, priobčimo prihodnjic!

Razno.

Strašen zločin. V Orešje pri Ptujju je prišel na veliko soboto k zakonskima Kolarič, neki njun sorodnik. Prosil ju je, da bi smel ostati pri njih čez praznike, kar sta mu oba dovolila. V ponedeljek zjutraj, ko je šel Kolarič v hlev živino krmit, je pa stopil „sorodnik“ za njim in ga s sekiro dvakrat udaril po glavi, da se je nesrečnik nezavesten zgrudil na tla. Nato je zločinec zaprl hlevna vrata in šel v sobo, kjer je našel njegovo soprogo in jo istotako udaril dvakrat z ostrino sekire po glavi, da je na mestu obležala. Pobrał je ves denar, ki sta ga imela Kolaričeva, in nekaj obleke ter izginil. Do sedaj ga še niso mogli zaslediti. Žena je že umrla, mož pa se bori s smrtjo.

Za

Malgajev spomenik

Junaku Malgaju in vsem borilcem, ki so darovali svoje mlado življenje, da so nam priborili svobodo in nas rešili avstrijskega jarma, hočemo postaviti na Koroškem ponosen spomenik, ki bo pričal še poznim rodovom o njihovem junaštvu in o naši hvalečnosti in narodni zavednosti. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da po svojih močeh prispeva za ta spomenik. Rojaki, pošiljajte darove na Narodni svet (Malgajev spomenik) v Velikovec.

Svarilo!

Razglašam tem potom, da ne prevzamem nobenih obveznosti in plačil za blago ali denar, ki bi ga kdo posodil mojemu sinu Ivanu Sigott.

Ivan Sigott.
Puškar v Borovljah.

Kobile noriške pasme (Norikerstuten) šestletne, 17 ped, brez pogreška, za plemo najpriljavnejše in polkrvne vlahie (Halbblutwallachen) 4 in 5 letne, 16 ped, brez pogreška, strmine vajene prodaja Rihard Trizzi, Vuhred ob Dravi.

Pozor! Kmetje! Pozor!

Najvišjo ceno za ovčjo volno, oprano in neoprano, plačuje edino le J. Oswald, Velikovec, kavarna Sparl. Prepričajte se!

Resna ženitna ponudba.

Posestnikov sin, 29 let star, skromen zdrav, dobrega srca, z lepimi dohodki, vaje kmetijstva se želi seznaniti s čedno kmetko hčerjo ali mlado vdovo s primernim premoženjem, ki bi bila vajena kmetijstva ali gostilne. Tudi se priženi na boljšo gostilno ali posestvu v lepem in mirnem kraju. Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se takoj vrne, na upravnštvo „Koroška“ pod „Dobro srce 1920“. Tajnost zadržana.

Dva čevljarska pomočnika sprejme čevljar v Velikovec. Oglasi z zahtevo plače na upravnštvo „Koroška“.

Službe išče 21 let staro dekle, vajeno gostilne in kmetijskega dela, pošteno in zanesljivo, in sicer v gostilni ali kje drugod, kjer bi se lahko izučilo tudi v kuhanju.

Proda se: petletna kobilica, breja, rjave barve, 16 pesti visoka; 2 junca (težka ca 1000 kg) in 1 bik, 18 mesecev star, mölltalerske pasme. Janez Seger, gerent v Hodišah.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)
Tesan les (smrekov, jelkov, borov)
Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)
Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)
Drva (trda in mehka)
Stoječi les v gozdu
Smrekovo skorjo

kupi

vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

v MARIBORU.

Kupi „Drava“ Maribor.

Kupi „Drava“ Maribor.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Glavni trg št. 37.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.